

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมควบคุมมลพิษ. ผังเมืองรวมเมืองนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2538

กรมควบคุมมลพิษ. การศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมของวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท แมคโคคอนซัลแตนท์ จำกัด, 2536.

เกษม จันทร์แก้ว. เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา

สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.

เกรียงศักดิ์ อุดมสินโรจน์. วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ:มิตรนราการพิมพ์, 2537.

จักรกฤษณ์ ศิวะเดชาเทพ. การจัดการมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยว. วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ณัฐ อารีกุล. การจัดการมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต

สาขาวิศวกรรมสุขาภิบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ธเรศ ศรีสถิตย์. ดร. การคัดเลือกสถานที่กำจัดมูลฝอย. วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม.

(กรกฎาคม-มิถุนายน, 2533)

ธเรศ ศรีสถิตย์, ดร. การจัดการมูลฝอยที่เป็นอันตรายในเขตเมือง. วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม

(กรกฎาคม-ธันวาคม 2533)

ธเรศ ศรีสถิตย์. เทคนิคในการเลือกกรด และการวางเส้นทางรถเก็บขนมูลฝอยสำหรับเทศบาล

ทั่วไป. วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2533.

ปรีดา แยมเจริญวงศ์. การจัดการขยะมูลฝอย. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น :

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

พัชรี หอวิจิตร. การจัดการขยะมูลฝอย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิศวกรรม

สุขาภิบาล มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

พัฒนา มูลพฤกษ์. อนามัยสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น เอส แอล

พรินติ้ง, 2541.

พิชิต สกุลพรหมณ์. เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยสำหรับประเทศไทย.

เอกสารการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการวางแผนการจัดการมูลฝอย สำนักงานคณะกรรมการ

กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติร่วมกับสถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน, กรุงเทพมหานคร :

สำนักงานฯ, 2525.

โยธิน สุริยพงศ์. มลพิษสิ่งแวดล้อม. นครราชสีมา : โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2542.

ลือชา พู่พงศาโรจนน์. การวางแผนการเก็บขนขยะมูลฝอยในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตบางรัก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

วราภรณ์ เชื้ออารีย์. ระบบการเก็บกำจัดมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สมชาย พาณิชโยทัย. ระบบการจัดการที่เหมาะสมในการขนส่งมูลฝอยของเทศบาลเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมฤทธิ์ อินทราทิพย์. สุขภาพสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2521.

สำราญ มีสมจิตร์. การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเมืองขนาดเล็กในภาคใต้ กรณี : เทศบาลเมืองพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2540.

สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์. ดร. การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเมืองใหญ่. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2529.

สุพจน์ ไล้หิ่วชินทร์. การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีการฝังดินอย่างถูกหลักสุขาภิบาล. เอกสารฝึกอบรมเรื่องการจัดการมูลฝอย, สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และ JICA, 2531.

ภาษาอังกฤษ

Berry, Brian J. L. and Horton, Frank E. Urban Environmental Management Planning for Pollution Control: An Original Text with Intergrated Readings. Nw Jersey : Mc Graw Hill Book , 1974.

Corwin R. Mocine. Suburban Development Problem in Planning 1995. Illinvis : American Society of Planning Officials, 1956.

Erwin, W.. Participation managements: concept theory and the implementation. Atlanta Geogin Stat University Press, 1976.

Salvato, Joseph A. Environmental Engineering and Sanitation 3rd. New York : John Wiley and Sons, Pub., 1982.

Strart F. Chapin. Urban Land Use Planning 2nd. (n.p.):1972.

Tchobanoglous, G., Theisen, H., & Vigil, S. Integrated solid waste management. (International Editions 1993). Singapore : McGraw-Hill Book , 1993.

ภาคผนวก

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลหัวหิน เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2540

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลหัวหิน ว่าด้วยการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510 ประกอบมาตรา 20 และมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เทศบาลตำบลหัวหินโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลตำบลหัวหิน และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงตราเทศบัญญัติได้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เทศบัญญัตินี้เรียกว่า "เทศบัญญัติเทศบาลตำบลหัวหิน เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2540"

ข้อ 2. เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลตำบลหัวหินแล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3. ให้ยกเลิกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลหัวหิน เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2496

บรรดาเทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือขัดแย้งกับเทศบัญญัตินี้ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4. ในเทศบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลหัวหิน

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า ผู้อำนวยการกองอนามัยและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลหัวหิน และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

"สิ่งปฏิกูล" หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะและหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์หรือซากสัตว์ ขากพืช รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากที่สาธารณะหรือทางสาธารณะ ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นๆ

“อาคาร” หมายความว่า ตึกบ้าน โรงเรียน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่าย สินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสี้ยวๆ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความ รวมถึงบริเวณ ซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำ หรือครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

ข้อ 5. เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานต้องจัดให้มีที่รองรับมูล ฝอย และภาชนะรองรับสิ่งปฏิกูลไว้ในสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานที่อยู่ในความครอบครองของ ตนหรือที่ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

ข้อ 6. ที่รองรับมูลฝอยและภาชนะรองรับสิ่งปฏิกูลต้องไม่รั่ว พร้อมทั้งมีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันแมลงวันหรือสัตว์อื่นๆ ไม่ให้คุ้ยเขี่ยได้ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์โรคหรือ เป็นพาหนะนำโรค ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบหรือ กำหนด

ถ้าไม่มีที่รองรับมูลฝอยตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคแรก ให้ใช้ถุงพลาสติกที่มีขนาดเพียงพอที่จะใส่มูลฝอยตามจำนวนผู้อยู่อาศัยให้เพียงพอตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือ เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นชอบ

ข้อ 7. เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคาร หรือเคหะสถานต้องรักษาบริเวณสถานที่ อาคาร หรือเคหะสถานที่อยู่ในความครอบครองของตนไม่ให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือมีที่ถ่ายเท สิ่งปฏิกูลหรือที่ทิ้งมูลฝอย โดยประการที่ขัดต่อสุขลักษณะ

ข้อ 8. เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานต้องนำที่รองรับมูลฝอย หรือภาชนะที่รองรับสิ่งปฏิกูลมาวางไว้ที่หน้าสถานที่อาคารหรือ เคหะสถานหรือสถานที่รวบรวม ตามจุดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับ มอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทำการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัด หรือทำลายตามสุขลักษณะวิธี

ข้อ 9. ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายเทสิ่งปฏิกูลลงในที่รองรับมูลฝอย โดยให้แยกสิ่งปฏิกูลและ มูลฝอยออกจากกัน

ข้อ 10. ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยในทางสาธารณะหรือ ในที่สาธารณะอื่นใด เป็นต้นว่า ถนน ซอย ตรอก แม่น้ำ ลำคลอง คู สระน้ำ บ่อน้ำ หนอง ห้วย บึง

ฯลฯ เว้นแต่ที่ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้จัดตั้ง หรือจัดตั้งไว้ให้ โดยเฉพาะ

ข้อ 11. ห้ามมิให้ผู้ใดนำสิ่งปฏิกูลไปในทางสาธารณะ หรือที่สาธารณะอื่นใดเว้นแต่จะได้ ใส่ภาชนะ หรือที่เก็บมิดชิดไม่ให้สิ่งปฏิกูลรั่วหรือส่งกลิ่นเหม็นออกมาข้างนอก

ข้อ 12. ถ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่า สถานที่หรือบริเวณใดในเขตเทศบาลตำบลหัวหินควร ทำการเก็บขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไปทำการกำจัดให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะยิ่งขึ้น โดยเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมการเก็บจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานที่อยู่ในพื้นที่ บริเวณนั้นๆ เมื่อได้มีหนังสือแจ้งปิดประกาศกำหนดสถานที่หรือบริเวณเก็บขนสิ่งปฏิกูลหรือมูล ฝอย ณ ที่เปิดเผยในบริเวณหรือสถานที่ที่กำหนดไม่น้อยกว่าสามแห่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันประกาศแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานที่อยู่ในพื้นที่บริเวณ ดังกล่าว จะต้องให้เจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือบุคคล ซึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นแต่ฝ่ายเดียวเท่านั้น เก็บ ขน สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากสถานที่ อาคารหรือเคหะสถานที่ตน ครอบครอง โดยเสียค่าธรรมเนียมเก็บขน ตามอัตราตามประกาศของเทศบาลตำบลหัวหิน

ข้อ 13. ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยโดย ทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ จากเจ้าของหรือผู้ ครอบครองสถานที่ อาคาร หรือเคหะสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตการจัดเก็บขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ประกาศไว้แล้วตามข้อ 12 เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการตามที่กำหนด

ข้อ 14. ห้ามมิให้ผู้ใดได้รับอนุญาตให้ดำเนินการรับทำการเก็บขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย ตามข้อ 13 นำสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปถ่าย เท ทิ้งในที่หรือทางสาธารณะ ภายในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน เป็นต้นว่าถนน ตรอก ซอย แม่น้ำ ลำคลอง คู สระน้ำ บ่อน้ำ ห้วย หนอง บึง ฯลฯ เว้นแต่ที่ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือเห็นควรอนุญาต

ข้อ 15. เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคาร หรือเคหะสถานที่อยู่นอกบริเวณเก็บขน สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามข้อ 12 และเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ อาคาร หรือเคหะสถานที่ ซึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมิได้กำหนดวิธีการให้กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูล ฝอยตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยการเผาหรือฝัง หรือ โดยวิธีอื่นใดที่ไม่ขัดต่อสุขลักษณะ

ข้อ 16. ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหัวหินทำการถ่าย เท ขน หรือเคลื่อนที่สิ่งปฏิกูล ในภาชนะรองรับ ถังรับ รถขน เรือขน สถานที่เท เก็บ หรือพักสิ่งปฏิกูลของ เทศบาลตำบลหัวหิน

ข้อ 17. ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหัวหิน ทำการขน คู้เย็บ หรือชุดมูลฝอยในที่รองรับ ถังรับ รถขน เรือขน สถานที่เท เก็บ หรือพักมูลฝอยใดๆ ของเทศบาลตำบลหัวหิน

ข้อ 18. ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้มีความผิดต้องระวางโทษตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 19. ให้นายกเทศมนตรีตำบลหัวหิน เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

กฎหมายเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือสำหรับภาครัฐที่จะนำไปใช้เพื่อการจัดการขยะ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า มีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องโดยตรง ดังนี้

(1) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ประกาศใช้แทนพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2503 เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เพื่อที่จะรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในระดับท้องถิ่น เช่น ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

ในมาตรา 4 “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น ซึ่งสามารถตีความรวมถึงขยะมีมูลค่า แต่เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มุ่งไปที่การห้ามทิ้งขยะในสถานสาธารณะนอกภาชนะที่ท้องถิ่นได้จัดไว้ให้จึงไม่อาจที่จะใช้บังคับให้ผู้ทิ้งต้องแยกขยะก่อน และหากไม่แยกขยะก็ไม่มีความผิดตามกฎหมาย จึงไม่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่ศึกษาโดยตรง

(2) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้แทนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช 2584 และพระราชบัญญัติควบคุมการใช้จุจากระเป็นปุ๋ย พุทธศักราช 2480 ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการสาธารณสุขเป็นการกำกับดูแลและติดตามให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึงการจัดการขยะด้วย

ในมาตรา 4 “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำมูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจาก

ถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า "มูลฝอย" ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 จึงสามารถตีความรวมถึงขยะมีมูลค่าด้วย

กฎหมายกำหนดให้ "ราชการส่วนท้องถิ่น" อันได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537) สามารถออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในรูปของข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล ข้อบังคับตำบล ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือข้อบังคับเมืองพัทยา เกี่ยวกับรูปแบบของการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย (มาตรา 20 (3)) ได้เอง ดังนั้นราชการส่วนท้องถิ่นจึงอาจออกข้อกำหนดให้ผู้ทิ้งขยะทำการแยกขยะตามประเภทที่กำหนด ก่อน ตลอดจนการทิ้งขยะตามวันที่กำหนด

การกำหนดมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้แยกขยะนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา 20 (4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการในการเก็บและขนมูลฝอยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ กฎกระทรวงฉบับที่ 2 พ.ศ. 2536) ซึ่งอาจหมายถึงการลดค่าธรรมเนียมให้กับผู้แยกขยะจากอัตราที่กำหนดไว้ แต่ราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่มีอำนาจในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ ดังนั้น ในปัจจุบันอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ท้ายกฎกระทรวงนั้นเป็นอัตราที่ไม่สะท้อนถึงค่าใช้จ่ายที่แท้จริงในการเก็บ ขน และกำจัดขยะในปัจจุบัน ทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเหล่านี้ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี จึงทำให้การจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ในประเด็นนี้ไม่อาจกระทำได้อีก นอกจากจะปรับปรุงอัตราเสียใหม่ แล้วคำนวณค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหากต้องเก็บ ขน และกำจัดขยะที่ยังไม่แยก แล้วนำไปลดให้แก่ผู้ที่แยกขยะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนาวิธีการต่อไป

โดยหลักการแล้วราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำจัดขยะในเขตรับผิดชอบ (มาตรา 18 วรรคหนึ่ง) และในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นหรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา 19 ก็ได้ (มาตรา 18 วรรคสอง)

ความดังกล่าวนี้มีความหมายว่าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งตามปกติมีอำนาจหน้าที่ในการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในท้องที่ของตน อาจมีทางเลือกอื่นนอกจากการดำเนินการเองอยู่ 2 ทางคือ

1. ดำเนินการตามมาตรา 18 วรรคสอง โดยราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคล บริษัท หรือองค์การนิติบุคคลใดก็ได้ เป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยแทนราชการส่วนท้องถิ่น หรือจะจ้างให้เอกชนรายใดเข้ามาดำเนินการแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น

2. ดำเนินการตามมาตรา 18 วรรคสองเช่นกัน โดยราชการส่วนท้องถิ่นเปิดให้เอกชน เข้ามารับอนุญาตดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับ ประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการจากผู้ใช้บริการ (มาตรา 19) โดยท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตลอดจนอัตราค่าบริการที่ผู้รับอนุญาตจะสามารถเรียกเก็บได้

ดังนั้น การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนในการจัดการเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่ง ปฏิกูลและมูลฝอยมีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว สิ่งที่สำคัญคือการวางระบบที่มีประสิทธิภาพกว่าระบบที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน และทำอย่างไรจึงจะทำให้ระบบใหม่สามารถเข้ามาแทนที่ระบบปัจจุบันโดยมีผู้ เสียประโยชน์น้อยที่สุด และผู้ที่อยู่ในระบบปัจจุบันสามารถมีส่วนในระบบใหม่ได้อย่างทั่วถึงและ เป็นธรรม

(3) พระราชบัญญัติการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ประกาศใช้เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2518 โดยส่งเสริมประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม ใน มาตรา 4 "ของเสีย" หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศ เสีย มลสารหรือวัตถุอันตรายอื่นใดซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษรวมทั้งกาก ตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ

ความค่านิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เศษกระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ ฯลฯ ซึ่งเป็นต้อง เสียหรือของเหลือใช้ หากไม่มีการนำกลับมาหมุนเวียนใช้อีกก็ถือว่าเป็นขยะหรือของเสีย แต่ถ้าได้มีการ นำมารีไซเคิลขยะมูลฝอยดังกล่าวก็จะกลายเป็นทรัพยากรทันที ดังนั้นการนำขยะมีค่ามาใช้ให้ เกิดประโยชน์จะเป็นการลดมลพิษ อันเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและยังเป็นการประหยัด ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานอีกทางหนึ่ง

กฎหมายกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมขึ้น (มาตรา 22) เพื่อใช้จ่ายในกิจการดังที่ ระบุไว้ใน มาตรา 23 ซึ่งรวมถึง ระบบกำจัดของเสียรวมทั้งส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น ลงทุนและดำเนินงาน หรืออาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจที่ต้องการจัดให้มีระบบกำจัด ของเสียสำหรับใช้เฉพาะในกิจการของตนกู้ยืม หรือให้เอกชนที่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้ มีระบบกำจัดของเสียหรือบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการกำจัด ของเสียกู้ยืม นอกจากนี้ในมาตรา 23 (4) บัญญัติขอบเขตการให้เงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการ ใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นของคณะกรรมการของสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งเทศบาลเมืองคูคตได้ขอเงินจาก กองทุนสิ่งแวดล้อมนี้นำไปใช้ในการจัดสร้างที่ฝังกลบร่วมกับเทศบาลตำบลประชาธิปไตย

มาตรา 52 กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมมลพิษขึ้นคณะหนึ่งโดยให้มีอำนาจและหน้าที่ตาม มาตรา 53 ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการขยะ คือ เสนอแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ เสนอความเห็นในการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมป้องกัน ลดหรือขจัดมลพิษ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากร และการลงทุนของภาคเอกชน เกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการของระบบกำจัดของเสียรวม คณะกรรมการจึงมีส่วนในการผลักดันนโยบายและแนวทางการจัดการขยะที่สำคัญ

(4) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

บัญญัติให้ท้องถิ่นที่มีสภาพอันสมควรได้ยกฐานะเป็นเทศบาลระดับใดระดับหนึ่งคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครแล้วแต่กรณี มีฐานะเป็นทบวงการเมือง มีองค์ประกอบด้วยสภาเทศบาลทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและคณะเทศมนตรีทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งของราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ส่วนคณะเทศมนตรีกับนายกเทศมนตรีนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล

สภาเทศบาลตำบลประกอบด้วยสมาชิก 12 คน และมีคณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอื่นอีกสองคน

สภาเทศบาลเมืองประกอบด้วยสมาชิก 18 คน และมีคณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอื่นอีกสองคน และหากมีรายได้จัดเก็บตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไปก็ให้มีเทศมนตรีเพิ่มได้อีกหนึ่งคน

สภาเทศบาลนครประกอบด้วยสมาชิก 24 คน และมีคณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอื่นอีกสี่คน

สภาเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมายในรูปของเทศบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตเทศบาลโดยความเป็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดได้ ควบคุมการบริหารงานของเทศบาล มีอำนาจในการตั้งคณะกรรมการการสามัญหรือวิสามัญขึ้นเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใดๆ อันอยู่ในวงงานของสภาเทศบาลแล้วรายงานต่อสภาเทศบาล

ส่วนคณะเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารงานของเทศบาลตามกฎหมาย ซึ่งคล้ายกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด การเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ และอำนาจปฏิบัติการตามกฎหมายปกครองท้องที่เช่นเดียวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาล

รายได้ของเทศบาลมาจากภาษี อากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับตามแต่กฎหมายจะกำหนด รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล สาธารณูปโภคและการพาณิชย์ พันธบัตรหรือเงินกู้ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินบริจาค ส่วนรายจ่ายของเทศบาลจะจ่ายเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างและทรัพย์สินอื่นๆ เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่นตามข้อผูกพันหรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด การใช้จ่ายเงินของเทศบาลเพื่อเป็นเงินอุดหนุนและการลงทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลและได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด

กฎหมายกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลัง วิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชีหรือการเงินอื่นของเทศบาลปีละหนึ่งครั้ง

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 นั้น เทศบาลมีหน้าที่ต้องจัดการกับขยะจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชน ตลาด หรือห้างสรรพสินค้า ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 53(3) และมาตรา 50(1)) กล่าวคือ เทศบาลมีหน้าที่ต้องรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลในเขตเทศบาลของตน นอกจากนี้เทศบาลจะมีหน้าที่ในการจัดการขยะตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แล้ว เทศบาลยังมีอำนาจหน้าที่เดียวกันนี้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 18-20 โดยในมาตรา 18 กำหนดให้การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตเทศบาลใด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนั้น แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร เทศบาลอาจมอบอำนาจในการดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยการออกเป็นใบอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการแทนเทศบาลได้ (มาตรา 19) และเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บขน และ กำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย เทศบาลนั้นๆ มีอำนาจออกเทศบัญญัติในเรื่องดังกล่าวได้ (มาตรา 20) นอกจากนี้ เทศบาลยังมีอำนาจหน้าที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ในเชิงของการป้องกันและปราบปรามผู้ที่ก่อความไม่สะอาดและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตเทศบาล โดยกฎหมายฉบับนี้ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น คือ นายกรัฐมนตรี และพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ปลัดเทศบาล และรองปลัดเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา 44) กล่าวคือ

- 1) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- 2) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด
- 3) ดักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

4) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำสั่งเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีไม่อาจทราบตัวผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ก็เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลทุกคนที่ต้องร่วมกันขจัดหรือแก้ไขไม่ให้สิ่งที่มีผิดกฎหมายปรากฏอยู่ในที่สาธารณะหรือสาธารณะที่อยู่ในเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 45)

1) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติคณะหนึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบาย และแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(2) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 32

(3) พิจารณาให้ความเห็นชอบ ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา 35

(4) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ เพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา 37

(5) เสนอแนะมาตรการด้านการเงินการคลัง การภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(6) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(7) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการ เพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ หรือภาวะมลพิษที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเสนอตามมาตรา 53(1)

(8) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา 55

(9) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบและคำสั่งที่จำเป็นเพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความเป็นระบบโดยสมบูรณ์

(10) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(11) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ และประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม

(12) กำกับการจัดการและบริหารเงินกองทุน

(13) เสนอรายงาน เกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(14) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา 13(1) เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของนำลงสู่ภาคปฏิบัติ และราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่เทศบาลอาจนำลงสู่ภาคปฏิบัติในเขตพื้นที่การปกครองของตน โดยการกำหนดนโยบายการบริหารการปกครองท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแบบอย่างกฎหมายสิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ เจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ตามความในมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 จะต้องเสนอแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อนำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการกฎหมายสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดต่อไป

นอกจากนี้ทางคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นว่า การจัดการขยะ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจะกำหนดให้เป็นนโยบายระดับประเทศ โดยจะเป็นข้อกำหนดของนโยบายและแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเป็นนโยบายเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องให้การ

สนับสนุนและช่วยเหลือ ตลอดจนการผลักดันให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการขยะให้เกิดประสิทธิภาพในระยะยาวต่อไป

2) คณะกรรมการควบคุมมลพิษ

ในการควบคุมมลพิษ กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคนซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแผนปฏิบัติการ เพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (2) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไข เพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากร และการลงทุนของเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (4) เสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (5) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามมาตรา 55
- (6) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา 68 และมาตรา 69
- (7) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวง กำหนดชนิด และประเภทของเสียอันตราย ตามมาตรา 79
- (8) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ

(9) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสภาพมลพิษ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติปี ละหนึ่งครั้ง

(10) พิจารณาวินิจฉัยการคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตาม พระราชบัญญัตินี้

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นให้เป็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

(12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจแต่งตั้งเจ้า พนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกิน อัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

3) คณะกรรมการสาธารณสุข

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้มีกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อธิบดีกรม โรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปลัด กรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ในการสาธารณสุขเป็นกรรมการและอธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและ เลขานุการ

คณะกรรมการมีหน้าที่ในการควบคุมและกำกับดูแลการจัดการเกี่ยวกับการสาธารณสุข ทั้งในเชิงการบริหารและการจัดวางแผนนโยบาย เช่น การเสนอความเป็นมาต่อรัฐมนตรีในการ กำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุขและพิจารณาให้ความเห็นในเรื่อง ใดๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขตามมาตรา 10(1) เป็นต้น และบทบาทในเชิงวิชาการ เช่น การศึกษา วิเคราะห์ และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง เกี่ยวกับการสาธารณสุขตามมาตรา 10 (2) เป็นต้น ตลอดจนบทบาทในการควบคุมและกำกับดูแล ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 10(4), (6)

ด้วยเหตุนี้หากราชการส่วนท้องถิ่นต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ กฎหมายในด้านการจัดการขยะซึ่งถือว่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็ปัญหา

และอุปสรรคในด้านการตราข้อกำหนดท้องถิ่นหรือการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ด้วยประการใดๆ ก็อาจขอคำแนะนำจากคณะกรรมการเช่นนี้ได้ โดยนัยของมาตรา 10 (1), (2), (3), (4)

ในกฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขเป็นผู้ที่มีหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายสาธารณสุขหลายประการ ได้แก่ การเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง การเข้าไปตรวจสอบอาคารหรือสถานที่ใดๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดท้องถิ่น ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายดังความในมาตรา 44 เป็นต้น

หากเจ้าพนักงานสาธารณสุขพบว่าผู้เป็นเจ้าของอาคารบ้านเรือนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปล่อยให้ขยะของตนสะสมหรือหมักหมมในที่หรือทางสาธารณะจนก่อให้เกิดหรืออาจเกิดเหตุรำคาญขึ้นแล้ว เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาจแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ชักช้า หรือถ้าเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุที่เกิดขึ้นนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรืออาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวม ก็อาจใช้อำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขโดยด่วนหรือดำเนินการใดๆ เพื่อระงับเหตุรำคาญนั้นได้ตามสมควรแล้วแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ ดังความในมาตรา 46

แบบสอบถาม

นายพงศ์วัน ศรีวิสิฐพันธ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่องการจัดการขยะในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรุณาขีด ในช่อง เพียงคำตอบเดียว**ส่วนที่ 1** สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดการขยะในครัวเรือน

ชุมชน / หมู่บ้าน..... ถนน.....

1. อาชีพของหัวหน้าครอบครัว
 - 1) รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - 2) พนักงานเอกชน/ รับจ้าง
 - 3) ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย
 - 4) แม่บ้าน/ อื่นๆ ระบุ.....
2. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมตัวท่านด้วย)
 - 1) น้อยกว่า 3 คน
 - 2) 4 – 6 คน
 - 3) 7 – 10 คน
 - 4) มากกว่า 10 คน
3. ระยะเวลาที่ครอบครัวท่านอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองหัวหิน
 - 1) น้อยกว่า 5 ปี
 - 2) 5 – 10 ปี
 - 3) 10 – 15 ปี
 - 4) มากกว่า 15 ปี
4. ประเภทที่อยู่อาศัยของท่าน
 - 1) ตึกแถว/ อาคารพาณิชย์
 - 2) ทาวน์เฮาส์
 - 3) บ้านเดี่ยว
 - 4) อื่นๆ ระบุ.....
5. ปริมาณขยะที่ครัวเรือนท่านทิ้งต่อวัน
 - 1) ต่ำกว่า 4 กิโลกรัม
 - 2) 4-8 กิโลกรัม
 - 3) 8-12 กิโลกรัม
 - 4) มากกว่า 12 กิโลกรัม
6. ประเภทขยะที่ครัวเรือนท่านทิ้งมากที่สุด
 - 1) กระดาษ/ พลาสติก/ โฟม
 - 2) เศษอาหาร ผัก/ ผลไม้
 - 3) โลหะ / ขวดแก้ว/ วัสดุก่อสร้าง
 - 4) อื่นๆ ระบุ.....
7. การทิ้งขยะของครัวเรือนท่าน
 - 1) นำไปทิ้งกับรถเก็บขนขยะเอง
 - 2) นำขยะมาวางไว้หน้าครัวเรือนแล้วรอเจ้าหน้าที่มาเก็บขน

- 3) นำขยะไปทิ้งที่ถังขยะสาธารณะหรือจุดทิ้งที่เทศบาลจัดไว้ให้
- 4) อื่นๆ ระบุ.....
8. ความถี่ของการมาเก็บขนขยะบริเวณย่านที่อยู่อาศัยของท่าน
- 1) ทุกวัน
- 2) วันเว้นวัน
- 3) สัปดาห์ละ 2 ครั้ง
- 4) อื่นๆ ระบุ.....
9. ช่วงเวลาในการเก็บขนของเจ้าหน้าที่
- 1) 04.00-06.00 น.
- 2) 06.00-08.00 น.
- 3) 22.00-24.00 น.
- 4) อื่นๆ ระบุ.....
10. ปริมาณขยะตกค้างบริเวณจุดทิ้งขยะในย่านที่พักอาศัยของท่านต่อวัน
- 1) มาก
- 2) น้อย
- 3) ไม่มีเลย
11. ครั้วเรือนของท่านมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งหรือไม่
- 1) ไม่มีการคัดแยกขยะ
- 2) มีการคัดแยกขยะเป็น
- ขยะเปียก / ขยะแห้ง / ขยะอันตราย
- แยกโดยคัดขยะที่ขายได้ออกไปขาย ส่วนที่ขายไม่ได้จึงทิ้ง
- อื่นๆ ระบุ.....
12. ขยะมีมูลค่า (กระดาษ ขวดแก้ว โลหะ ฯลฯ) ที่คัดแยกออก นำไปขายให้
- 1) ร้านรับซื้อของเก่า
- 2) รถสามล้อรับซื้อของเก่า (ซาเล้ง)
- 3) ไม่ได้ขายแต่ให้พนักงานเก็บขนขยะเก็บไป
- 4) อื่นๆ ระบุ.....
13. วัตถุประสงค์ของการคัดแยกขยะ
- 1) ต้องการแยกวัสดุมีค่าเพื่อไว้ขาย
- 2) เป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง ควรกระทำ
- 3) ต้องการช่วยพนักงานเทศบาลที่เก็บขนขยะให้ทำงานสะดวกขึ้น
- 4) อื่นๆ ระบุ.....
14. การทราบข่าวเกี่ยวกับโครงการรณรงค์การคัดแยกขยะของเทศบาล
- 1) ทราบ
- 2) ไม่ทราบ

15. ดึงใส่ขยะที่ทางเทศบาลจัดให้มีปริมาณเพียงพอสำหรับใส่ขยะหรือไม่ อย่างไร
- 1). เพียงพอ
 - 2). ไม่เพียงพอ เพราะ.....
16. ปัจจุบันท่านได้จ่ายค่าบริการจัดเก็บขยะหรือไม่
- 1). ไม่ได้จ่าย
 - 2). จ่าย เดือนละ.....บาท
 - 3). อื่นๆ ระบุ.....
17. การเก็บขนขยะของเทศบาลก่อให้เกิดปัญหาใดหรือไม่
- 1). ไม่มี
 - 2). มี คือ.....
18. การมีอยู่ของขยะสาธารณะภายในชุมชน
- 1). ไม่มี
 - 2). มี
19. การจัดการกองขยะสาธารณะ ภายในชุมชน
- 1). ไม่มีใครมาจัดการ
 - 2). มีคนในชุมชนจัดการกำจัด
 - 3). มีรถเก็บขนขยะของเทศบาลเข้ามารวบรวมไปกำจัด
20. ครั้วเรือนท่านใช้วิธีการกำจัดขยะโดย
- 1). กำจัดขยะเองทั้งหมด
 - 2). กำจัดเองบางส่วน ที่เหลือให้เทศบาลดำเนินการ
 - 3). ให้เทศบาลดำเนินการทั้งหมด (ข้ามไปตอบส่วนที่ 2)
 - 4). อื่นๆ ระบุ.....
21. ในกรณีที่กำจัดขยะเองทั้งหมดหรือบางส่วน ท่านใช้วิธีใด
- 1). หมักทำปุ๋ย
 - 2). ขุดหลุมฝังและกลบ
 - 3). นำมากองรวมกันแล้วเผาไฟ
 - 4). อื่นๆ ระบุ.....
22. เหตุผลที่ต้องกำจัดขยะเองเพราะ
- 1). ขยะมีไม่มาก
 - 2). ที่ทิ้งขยะอยู่ไกล
 - 3). ไม่มีรถมาจัดเก็บ
 - 4). อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของท่านต่อการจัดการขยะของเทศบาล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียน

นายพงศ์ภวัน ศรีวิสิฐพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2520 ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2543 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาค และเมืองมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2544